



ENVIRONMENT

# EASME

Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises

## CUM SĂ DEPUI CU SUCCES UN PROIECT PENTRU O FINANȚARE LIFE ?

Diana Oancea - Consilier Proiecte, EASME Unit B3  
Adriana Țucă - Administrator Financiar, EASME Unit C1

LIFE Info Day România  
8 Iunie 2017

# OBJECTIVE LIFE



1. Punere în aplicare



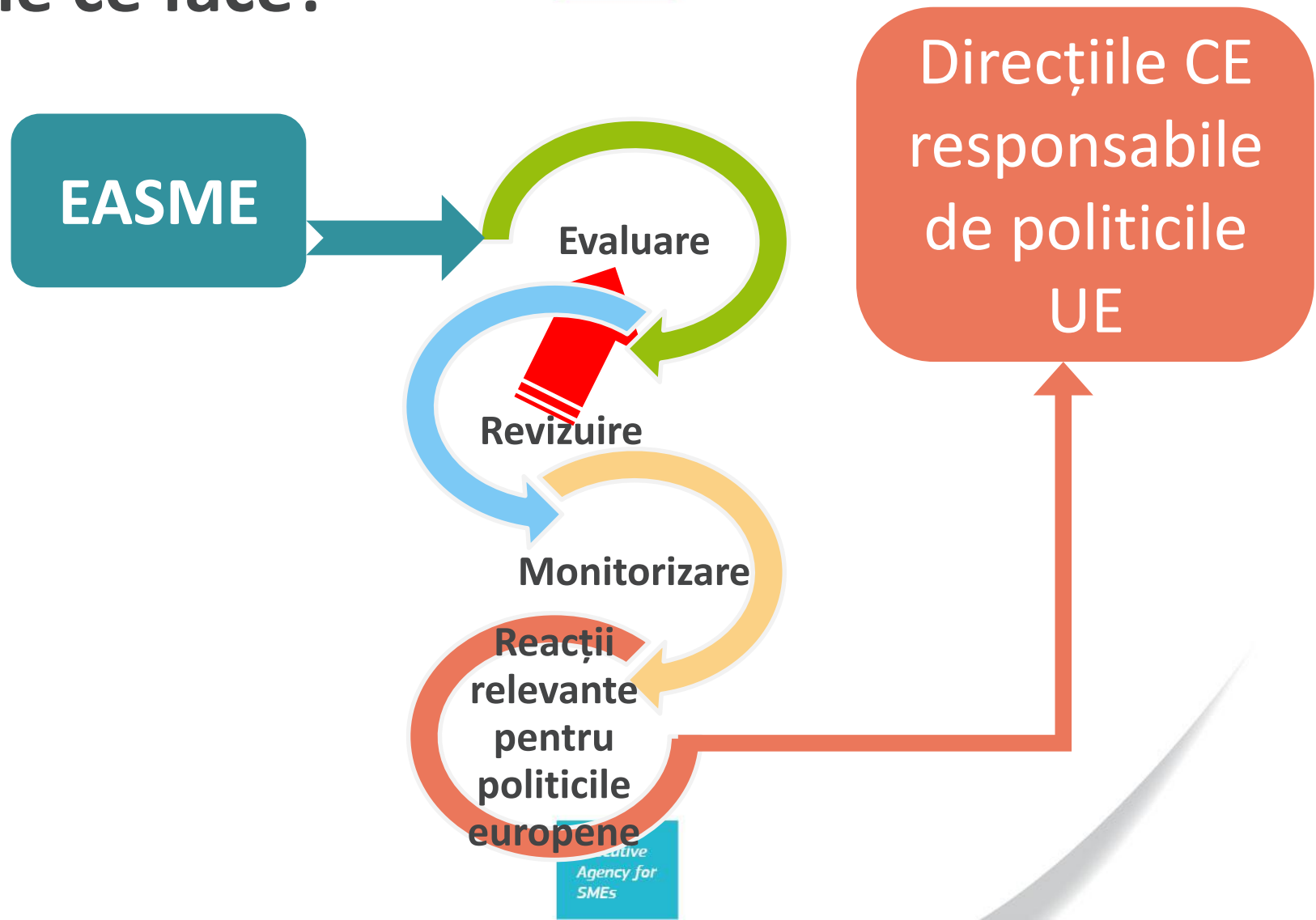
2. Revizuire

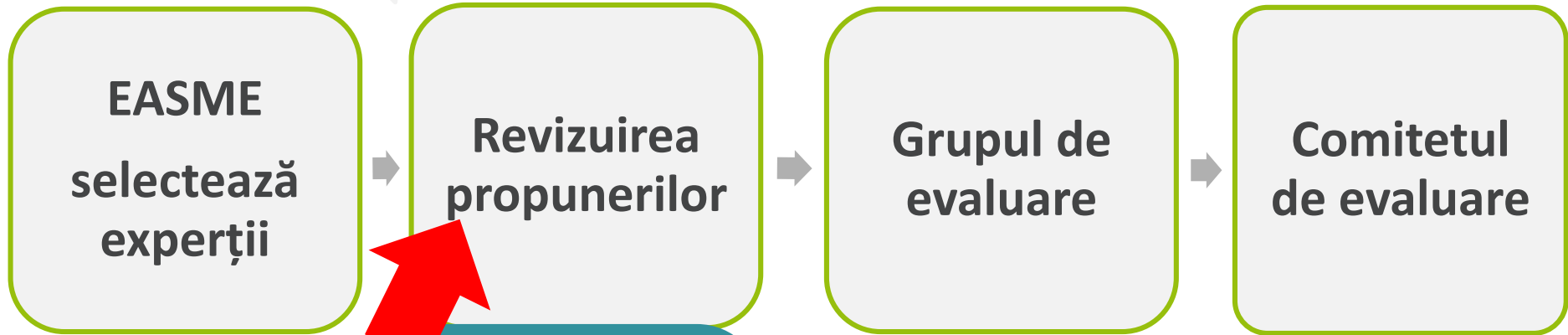


3. Dezvoltarea politicii de mediu și climă a UE



# Cine ce face?





**Experți**

- EASME
- Direcțiile generale responsabile de politici

Executive Agency for SMEs

**7 Criterii de evaluare**

# LIFE 2017 – PROIECTE TRADIȚIONALE

Deschiderea cererii de propuneri 2017: 28 aprilie 2017

DOMENIU	ÎNCHIDERE	BUGET 2017 (€ Mil.)	~ % vs 2016
CLIMA	07-Sep-17	€ 52.1	+10%
ENV-RE	12-Sep-17	€ 83	+10%
NAT	14-Sep-17	€ 101.9	+5%
GIE	14-Sep-17	€ 16.9	-12%
PIM	26-Sep-17	€ 86	+ 10%
PIC	26-Sep-17	€ 30	+ 53%
ASISTENȚĂ TEHNICĂ	07-Sep-17	€ 0.3	+47%

## NOUTĂȚI 2017

Pentru toate domeniile prioritare LIFE:  
**Încurajarea folosirii rezultatelor cercetării**

- ❖ Formularul B3: Proiectele care vor prelua rezultate ale unor proiecte de cercetare finanțate de UE (FPs/H2020), vor trebui să descrie detaliat modul în care aceste rezultate vor fi utilizate în proiectul LIFE
- ❖ Un punct suplimentar la evaluare

# PLANUL DE LUCRU MULTIANUAL LIFE 2014-2017

- ❖ **Un accent mai puternic pe:**
  - ❖ Sustenabilitatea pe termen lung a proiectului
  - ❖ Replicare și transfer
  - ❖ Impact (indicatori de impact)

## NOUTĂȚI 2016

- ❖ Clarificări sustenabilitate și replicare
- ❖ Detalii privind valoarea adăugată pentru UE în termeni de impact/beneficii cuantificabile
- ❖ Promovarea proiectelor „close-to-market” (ENV, CLIMA)
- ❖ Control mai strict asupra dublei finanțări și a valorii adăugate față de proiectele LIFE finanțate anterior
- ❖ Accent pe „punerea în aplicare” a soluțiilor: activități concrete în cursul proiectului pentru adoptarea și utilizarea de către actori relevanți a instrumentelor elaborate



# NOUTĂȚI 2016

## Livrabile obligatorii

- ❖ Transfer și Replicare:
  - ❖ Plan de Transfer și Replicare (ENV-RE, CLIMA)
- ❖ Sustenabilitate:
  - ❖ Plan de exploatare, ca parte a Planului post-LIFE (ENV-RE, CLIMA ) sau
  - ❖ Proiecte C2M: Plan de afaceri (ENV-RE, CLIMA)



# EASME

Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises

**PROIECTE CU VOCAȚIE DE A FI COMERCIALIZATE**



# PROIECTE CU VOCAȚIE DE A FI COMERCIALIZATE (C2M)

- ❖ Pun în aplicare **soluții de mediu în condiții de piață** (la scară industrială, comercială) pe termen scurt-mediu
- ❖ **Perspective clare de ordin tehnic și comercial**
- ❖ Includ **activități pre-comerciale (analiza pieței, plan de afaceri)**
- ❖ **Viziune de comercializare**, axându-se pe clienți specifici și luând în considerare lanțul de aprovizionare

# LIFE ÎN SCHIMBARE?

❖ Nu, dar...

❖ Atragerea sectorului privat

❖ **Proiectele Non-C2M rămân un element cheie al programului LIFE**



# EASME

Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises

**SFATURI PRACTICE PENTRU UN PROIECT DE  
SUCCES**





# PROVOCĂRI

- 1) **Concurență semnificativă**
- 2) **Pregătirea unei propuneri necesită timp și de bani**
- 3) Propunerile ne-finanțate, fie au curențe sau există propuneri mai bune, **fondurile sunt limitate**
- 4) **Nu obții un grant dacă nu depui un proiect**

## DE CITIT

- ❖ **Regulamentul LIFE, în special domeniile prioritare**
- ❖ **Program multianual – priorități tematice**
- ❖ **Ghidurile solicitanților și Ghidul de întrebări frecvente (FAQ)**
- ❖ **Ghidurile pentru evaluarea propunerilor de proiecte**
- ❖ **Website LIFE, în special baza de date a proiectelor LIFE**

## PRINCIPII DE BAZĂ

- ❖ Pregătirea unei propuneri **necesită timp**
- ❖ Nu depuneți o **propunere care nu este suficient de matură**
- ❖ **Citiți și trageți învățăminte** din observațiile primite cu privire la propunerile anterioare





## SITUAȚIE DE REFERINȚĂ CLARĂ

- ❖ Care este **problema** pe care doriți să o abordați
- ❖ Care sunt **provocările** în contextul specific al propunerii
- ❖ **Valoarea adăugată a proiectului** - comparație inițiative precedente/stadiul actual al tehnologiei pe piață
- ❖ Date de referință (studii, rezultatele testelor etc.) → **includeți sursele datelor prezentate, eventual hărți**

# PUBLIC-ȚINTĂ, PĂRȚI INTERESATE, PARTENERIAT



- ❖ **Public țintă adecvat** : Cine este afectat de problemă? Cine poate produce o schimbare? Cine va utiliza soluțiile/instrumentele dezvoltate?
- ❖ **Părți interesate importante implicate în conceperea și punerea în aplicare a proiectului**
- ❖ **Parteneriat pe baza expertizei necesare proiectului**

# STABILIREA UNEI LEGĂTURI CLARE ÎNTRE ACTIVITĂȚI/OBIECTIVE



- ❖ **Activități legate în mod clar de probleme și obiective definite**
- ❖ **Sucesiune logică a activităților**
- ❖ **Doar activități esențiale** pentru îndeplinirea obiectivelor proiectului
- ❖ **Prezentați clar cine ce face când**
- ❖ **Instrumente/strategii/metodologii → activități pentru punere în aplicare/ adoptare utilizatori**

# SUSTENABILITATE



- ❖ **Continuarea activităților/utilizarea rezultatelor** după terminarea proiectului
- ❖ **Sustenabilitatea tehnică construită în cadrul proiectului** ( prototip → producție în serie → în masă, adoptare recomandări politici/instrumente)
- ❖ **Definirea responsabilităților** – cine continuă activitățile? cine folosește rezultatele?
- ❖ **Viabilitate financiară**

# IMPACT/VALOARE ADĂUGATĂ PTR UE



- ❖ Care sunt schimbările realizate?
- ❖ Indicatori de impact cantitativ și calitativ
- ❖ Indicatori de realizare (output)/indicatori de impact
- ❖ Valoare adăugată pentru EU: : îmbunătățirea stării de conservare, actualizarea politicilor, schimbarea comportamentelor, introducerea pe piață a unui produs, îmbunătățirea calității aerului/ apei etc.
- ❖ Fără efecte negative asupra mediului

# REPLICARE



- ❖ **Reproducerea abordării/produsului în alt spațiu geografic/ sector**
- ❖ Doar un plan de replicare sau o conferință nu sunt suficiente
- ❖ **Replicare integrată în activitățile proiectului**
- ❖ **Adaptare la noul context**



# STRATEGIE BINE DEZVOLTATĂ DE INTRARE PE PIAȚĂ

- ❖ **Capacitatea tehnică — ‘cercetare’ neeligibilă**  
(acceptat doar dacă este strict necesar)
- ❖ **Care este stadiul actual al pieței? Ce fac competitorii?**
- ❖ **Cuantificarea beneficiilor de mediu — ACV (LCA)**
- ❖ **Poziționarea pe piață/comercializare poate începe în cadrul proiectului**
- ❖ **Plan de afaceri/licențe**

# PROIECTE TRANȘNAȚIONALE

- ❖ Demonstrați valoarea adăugată a abordării transnaționale
- ❖ Transnațional doar dacă este relevant nu doar de formă





European  
Commission

# PROIECTAREA PROIECTULUI

## Bune practici

Analiză aprofundată a problemei, situația actuală și soluții propuse (scenariu de referință)

Parteneriat motivat și competent

Principalele părți interesate implicate (inclusiv utilizatorii)

Evaluare clară a impactului pe parcursul ciclului de viață al soluției propuse

Strategie clară privind continuitatea activităților/rezultatelor și multiplicarea impactul

## Greșeli frecvente

Informații insuficiente privind situația de referință (de ce, cine și cum)

Scenariul de referință este definit pe durata proiectului

Obiective prea multe și prea generale

Parteneriat neadecvat (parteneri fără capacitate tehnică sau financiară)

Abordare prea optimistă/nerealistă sau lipsă de cuantificare a impacturilor

Replicarea confundată cu schimbul de experiențe și diseminarea rezultatelor

Planuri vagi de continuare a activităților / rezultatelor după terminarea proiectului

# PLANIFICAREA PROIECTULUI

## Durata proiectului – de avut în vedere:

- ❖ Întârzieri posibile din cauza condițiilor meteorologice sau altor evenimente externe (în special NAT)
- ❖ Întârzieri în **obținerea licențelor și a autorizațiilor**
  - ❖ Autorizațiile necesare, procedura și timpul necesar pentru obținerea acestora ar trebui descrise clar
  - ❖ În unele cazuri, este posibil să fiți nevoiți să demarați proceduri complexe înainte de începerea efectivă a proiectului (permise)

# PLANIFICAREA PROIECTULUI

- ❖ În stabilirea duratei proiectului ar trebui să ia în considerare:
  - ❖ Timp suficient pentru a **colecta informații** cu privire la **impactul** activităților din proiect
  - ❖ Unele proiecte sunt supuse unei **evaluări a impactului asupra mediului (EIA)** sau **evaluarea Natura 2000**

## ATENȚIE!

- ❖ **Fiți clari și concisi** – propunerile se evaluează doar pe baza a ceea ce se transmite (nu pe baza potențialului unei idei)
- ❖ **Citiți ghidurile**
- ❖ **Citiți despre și discutați cu proiectele în curs de implementare**

Baza de date cu proiectele LIFE finanțate:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

**!!! ÎNCEPEȚI DIN TIMP !!!**



European  
Commission

# FORMULARELE FINANCIARE (F1 -> F8)

- ❖ Introduceți costurile în **categoria bugetară corectă** (formularele de tip F)

## Budget breakdown cost categories

1. Personnel	
2. Travel and subsistence	
3. External assistance	
4. Durable goods	
	Infrastructure
	Equipment
	Prototype
5a. Land purchase	
5b. Long-term lease	
5c. One-off compensation payments	
6. Consumables	
7. Other costs	
8. Overheads	
<b>Total</b>	

## FORMULARELE FINANCIARE (F1 -> F8)

- ❖ Rotunjiți sumele **în EURO**
- ❖ Fiecare beneficiar include **propriile costuri, respectiv pe cele ale entităților afiliate**
  - ❖ Nu se acceptă subcontractarea între beneficiari/entități afiliate
  - ❖ Evitați facturarea internă => costurile se vor include în categoria adecvată
- ❖ **Nu se include TVA** decât dacă nu se poate recupera (a se dovedi printr-un certificat de la instituția competentă)



European  
Commission

# COSTURI DE PERSONAL – TOȚI PARTENERII

Direct Personnel costs Delete all

				Calculation =>	A	B	A X B	
Beneficiary short name	Action number	Type of contract	Category/Role in the project	Daily rate	Number of person-days	Direct personnel costs	Actions	
<input type="text"/>	<input type="text"/>						<span>Refresh</span>	
EASMEtest	A1 test	Additional staff	Categorie Personal 2	50 €	550	27,500 €		
EASMEtest	F1 test	Permanent staff or civil servant	Categorie Personal 1	80 €	400	32,000 €		
				<b>Total</b>	<b>950</b>	<b>59,500 €</b>		

Delete all

- ❖ Doar costuri pentru **angajați/personal alocat proiectului** (ex. printr-un document intern) sau contracte cu persoane fizice autorizate (ex. consultanță/contracte civile), care lucrează la proiect
- ❖ **Rata zilnică** = Costul anual al angajatului/Nr. zile productive din anul respectiv
  - ❖ Cost anual = salariul + contribuțiile sociale + alte tipuri de costuri
  - ❖ Zile productive = 261 – vacanțe – concediu de boală

## COSTURI DE PERSONAL – INSTITUȚII PUBLICE

- ❖ 2 categorii de personal: **permanent** și **adițional**
- ❖ **Personal adițional** = personal ale căror contracte încep sau sunt reînnoite:
  - ❖ La data începerii proiectului sau ulterior
  - ❖ La data semnării Contractului de finanțare sau ulterior (daca are loc înaintea datei de începere efective a proiectului)
  - ❖ Persoane **alocate proiectului**
- ❖ **Regula 2%**: suma contribuțiilor instituțiilor publice la proiect trebuie să depășească cu cel puțin 2 % suma cheltuielilor salariale pentru personalul permanent alocat proiectului



# UTILAJE, INSTALAȚII/INFRASTRUCTURĂ/PROTOTIPURI

- ❖ Principiul general = **doar costuri de amortizare**, până la:
  - ❖ **50%** cost total de achiziție al utilajelor, instalațiilor
  - ❖ **25%** cost total de achiziție al infrastructurii
- ❖ **Excepții** de la regulă: eligibilitate 100% din costul de achiziție
  - ❖ **Prototipuri** (create special pentru proiect/nu sunt disponibile ca produse în serie/nu sunt comercializate)
  - ❖ **Proiecte Natură și Biodiversitate și Proiecte Integrate: instituții publice/ organizații fără scop lucrativ** – dacă îndeplinesc unele condiții (alocare definitivă pentru conservarea naturii, după încheierea proiectului).

## SUBCONTRACTARE

- ❖ Doar pentru punerea în aplicare a unei **părți limitate din proiect** (max. **35%** din buget, dacă nu se oferă justificare), doar dacă sunt **neapărat necesare**
- ❖ În principiu, astfel de contracte nu sunt destinate coordonării proiectului

## ALTE COSTURI

- ❖ Rezultă direct din cerințele impuse de Contractul de finanțare
  - ❖ Garanții financiare (nu e nevoie de bugetare la depunerea proiectului, se va comunica în faza de revizuire)
  - ❖ Certificat de audit (costurile beneficiarilor care primesc o contribuție UE de minimum 325.000 EUR)
  - ❖ Traduceri
  - ❖ Materiale de diseminare (pliante etc.)
  - ❖ ...

## CHELTUIELI INDIRECTE

- **Rată fixă**
- **Max. 7%/beneficiar** din totalul costurilor directe eligibile, excluzându-le pe cele pentru achiziții de terenuri/leasing pe termen lung/plăți compensatorii unice
- **Împărțire echitabilă** a totalului costurilor de regie ale beneficiarului

# PROCEDURA DE ATRIBUIRE A CONTRACTELOR

- ❖ Licitatie conform principiului **oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic/ oferta cu cel mai scazut pret**
- ❖ **Evitati conflictele de interes**
- ❖ Indicati **tipul de procedura** pe care o veti folosi (sau ati folosit-o), conform tipurilor specificate in Ghidul Aplicantului
- ❖ Instructiile publice = reguli achizitiei publice!
- ❖ Entitati private = reguli interne de organizare, DAR au obligatia de-a folosi o procedura de „licitatie deschisa” pentru sume > **135 000 EUR**

## COFINANȚARE

- ❖ Contribuția financiară proprie nu poate fi 0€
- ❖ Co-finantare din surse externe: public, privat, fără alte fonduri UE

## ALTE INSTRUMENTE FINANCIARE

- ❖ Facilitatea de finanțare a capitalului natural (FFCN)  
<http://www.eib.org/products/blending/ncff/index.htm>
- ❖ Instrumentul de finanțare privată pentru eficiență energetică (PF4EE)  
<http://www.eib.org/products/blending/pf4ee/index.htm>

# ÎNTREBĂRI ȘI SITUAȚII FRECVENTE

## VERIFICAREA VIABILITĂȚII FINANCIARE

- ❖ Contribuție UE solicitată > **750,000 EUR**, aplicantul privat (coordonator) va depune un **raport de audit realizat de un auditor extern**, care certifică situația financiară pentru **ultimul an fiscal disponibil**
- ❖ Cerința se aplică și dacă aplicantului nu i se cere prin lege această certificare!



European  
Commission

# ÎNTREBĂRI ȘI SITUAȚII FRECVENTE ÎNTRINDERI UNIPERSONALE

- ❖ Persoanele fizice autorizate => **nu sunt eligibile**
- ❖ Entități deținute și conduse de **o singură persoană**, unde **nu există distincție legală** între proprietar și afacere sau între bunurile proprii și cele ale firmei



# ÎNTREBĂRI ȘI SITUAȚII FRECVENTE ENTITĂȚI AFILIATE

- ❖ **Se acceptă** includerea de sucursale ale unei companii și membri ai unei asociații care susțin beneficiarii privați în cadrul proiectului
- ❖ E necesară o **identificare clară** (incl. acronimul afiliatului în descrierea unei anume cheltuieli inclusă în buget)
- ❖ Nevoia de-a respecta **criteriile de eligibilitate & non-excludere** aplicate participanților
- ❖ Să demonstreze **legătura legală/de capital** cu beneficiarul în cauză
- ❖ Beneficiarul rămâne răspunzător pentru afiliat
- ❖ Dacă are un rol important în proiect => beneficiar asociat



ENVIRONMENT

# EASME

Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises

**EASME-LIFE-ENQUIRIES @ec.europa.eu**

**ENV-LIFESELECTION @ec.europa.eu** (întrebări legate de Proiecte Pregătitoare, Proiecte de Asistență Tehnică și Proiecte Integrate – Subprogramul Mediu)

Diana.Oancea@ec.europa.eu; Adriana.Tuca@ec.europa.eu

**Follow the LIFE Programme on [ec.europa.eu/life](http://ec.europa.eu/life)**



@LIFE\_programme



facebook.com/LIFE.programme



flickr.com/life\_programme

Executive  
Agency for  
SMEs